

4. apr. 2023

Aprilli kuukiri nr 79

Märts oli emakeelekuu. Nii EKSÜ kui ka mitmed tema liikmesseltsid korraldasid selle puhul erinevaid üritusi nii Eestis kui välisriikides.

Emakeelepäeva lood

Mina, eestlane -emakeelepäevast

Reet Väari Eesti Keele Kaitse Ühingu töödest ja väljaandest "Keelekaitaja". Küsitles Maarja Lõhmus. Proua Reet Väiril täitus selle aasta jaanuaris 80. eluaasta! Palju tervist!

Emakeelepäev Eesti Kirjandusmuuseumis

EKSÜ koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga korraldasid 14. märtsil muuseumi saalis emakeelepäeva. Seekord oli see pühendatud kahele tähelepanuväärsele, omas kultuuris suure tähtsusega kirjanikule, emakeele ja emakeelse kirjasõna arendajale Lydia Koidulale (1843–1886) ja Lesja Ukrajinkale (1871–1913). Traditsiooniliselt kuulutati emakeelepäeval välja Gustav Suitsu nimelise luulepreemia laureaadi.

Aasta keeletegu

Eestikeelsele haridusele ülemineku algatamine ei pälvinud kahjuks aasta keeleteo tiitlit. 14. märtsil 2023 kuulutati välja 2022. aasta keeleteo konkursi võitjad.

Muusikuna Mikkelis kandis emakeelt õpetamas.

Päikeselisel emakeelekuul ühines Mikkelis Eesti Keskuse perega mitmekülgne ja särav muusik Andra Kaus. Andra on viieteistkümne aasta jooksul õpetanud eesti keelt Pieksämäe, Varkausi ja Jyväskylä Rahvaülikoolides, ka pojaga räägivad nad ikka eesti keeles ning ta ütleb: "Eesti keel on väga tähtis, see on väikese maa ja rahva haruldane esindaja".

Rahva elav pärand

12. märtsil külastas õppe-eesmärgil Šotsis Eesti Aiakeses asuvat Tammsaare majamuuseumi 22 tulevast linna giidi. Kõik Šotsi linna tulevased giidid külastavad alati oma kursuste lõpus muuseumis asuvat näitust ning saavad teadmisi eesti klassikalisest kirjandusest, ajaloost. Toimus see visiit sümbolsest emakeelepäeva eel.

Emakeelepäevad Pariisis

Pariisis toimusid 17.-19. märtsini kolmeteistkümneendad Väliseesti Õpetajate Emakeelepäevad, millel osales 86 õpetajat 34 erinevast koolist, seltsist või keepleklubist ja 12 riigist. Emakeelepäevadest saatis meile pikema ülevaate Mailis Sütiste-Gnannt Prantsusmaalt.

Mikkeli Eesti Keskus emakeelepäevadel Pariisis

Kolmandal märtsi nädalavahetusel osales Mikkelis Eesti Keskus esindajate Eva ja Günteriga kolmeteistkümneendatel emakeelepäevadel Pariisis. Emakeelepäevad toimuvad iga-aastaselt erinevates Euroopa linnades ja on suunatud väliseesti õpetajatele ja juhendajatele, koolidele ja organisatsioonidele, kes eesti kultuuri- ja keeleõpet teostavad.

Emakeelepäev ERMi Sõprade Seltsis

23. märtsil tähistatud emakeelepäeval oli Eesti Rahva Muuseumil tema sõprade seltsi kutsel külas mitmeid F. J. Wiedemanni kõrge keeleauhinna pälvinud teadlasi – neid jagus nii kõnepulti ettekannetega esinema kui saali publiku sekka ettekandjaid toetama. Tore oli jälle kokku saada, sest enamuse neist oli varasematel aastatel ERMi emakeelepäevadel esinenud.

EKSÜ teised olulised sündmused

Mina, eestlane- eestlusest Torontos

Olev Trässi pere lahkus Tartust 1944 Rootsi. Kui Rootsi hakkas Nõukogude Liidule

eestlastest pagulasi välja andma, siirduti Kanadasse 1951. Nii on Olev Träss olnudki eestluse organisatsioonide ja ühistegevuse sünni juures. Tähtsamad on 1972 Ülemaailmsete **Eesti Päevade** korraldamine koos Robert Kreemiga ja Roman Toiga.

EKSÜI on uus liikmesselts

Meie uus liige – MTÜ Ruhnu Kultuuriruum on asutatud Eesti väikesaarel veebruaris 2016.aastal. Selts on seadnud oma eesmärgiks Ruhnu kogukonna kultuuripärandi jäädvustamise, loomise ning tutvustamise. Seltsis on hetkel 8 liiget.

Meie seltside ja sõprade muid sündmusi

EV 105 näitus Tamperes

Tampere Eesti Klubi korraldas Eesti Vabariigi 105.aastapäeva puhul näituse, kus põimusid Heli Pressi klaasikunst ja Rait Priksi sõejoonistused. Näitus oli avatud 21. veebruarist kuni 12. märtsini 2023 Laikku Kultuurikeskuse aulagaleriis.

Atraktiivsed rahvatraditsioonid

9. märtsil toimus Petroskois lüüdi-karjalaste etnokultuurikeskuses rahvuskultuuriseltside koosolek. Esindatud olid lüüdi-karjalaste, eestlaste, poolakate, sakslaste ja aserbaidžaanlaste seltsid. Karjala Eesti Seltsi liige Margarita Kern viis läbi meistriklassi traditsioonilise lihavõttejänku ning dekoratiivse lihavõttemuna valmistamisest, mis meistri osavates kätes on peaaegu eristamatu kuulsatest keiserlikest Faberge lihavõttemunadest.

Tunne oma naabrit

16. märtsil toimus Nalchiki linna Berbekovi nimelise ülikooli saalis Eesti Selts Kodumaa Nalchiki linnas Berbekovi ülikooli tudengite kohtumisüritus. Sündmus korraldati emakeele päeva kontekstis. Tudengite huvi Eesti vastu oli suur ja publik oli vaimustatud.

Lapitöö võlumaailm

18. märtsil 2023 toimus Peterburi Etnograafiamuuseumis festival “Lapitöö võlumaailm”. Programmi kuulus ka “NEEVO” kontsert. Põhjus selleks oli väga lihtne – kui vaadata Eestit kõrvalt, siis rahvarõivaste ja rahvapärimuse mitmekesisuse järgi meenutab see maa värvilist lapivaipa. Igal piirkonnal on oma säravad kostüümid ja tantsud.

Leedu Selts käis Läti Seltsil külas

Laupäeval, 18. märtsil avasime Riias Läti Eesti Majas Annika Haasi fotonäituse “Eesti naine: südamega tegija”. Üritusele andis hoogu vahva Pereansambel Aasmaa. Kohtusime ka Läti Eesti Seltsi uue juhatusega.

Eesti kultuuri päev Moskvas

21. märtsil 2023. a. toimus Moskva Rahvusvaheliste Suhete Ülikoolis (MRSÜ) Eesti kultuuri päev. Üritusel osales ligikaudu 20 tudengit. Üritus korraldati tänu MRSÜ-Ülikooli Teadusliku Üliõpilasseltsi Skandinaavia Klubi ja Maria Zvonova initsiatiivile.

Muuga naised õppisid sushit valmistama

Muuga naistel tekkis hirmus sushi-isu ja mõte, et miks mitte selle valmistamine endal selgeks õppida. Seltsi liikmetel on hulga lapsi – nii leidsime koolitajad nii – öelda endi hulgast. Aitäh Reginale ja Kaidole, kes sissejuhatuseks pakkusid teed ja tutvustasid sushi ajalugu.

Ruhnus tähistati Liivi pärandipäeva

MTÜ Ruhnu Kultuuriruum tähistas 26. märtsil esmakordselt Liivi pärandi päeva. Alanud 2023. aasta on Lätis kuulutatud **Liivi pärandi** aastaks, seades esikohale esivanemate pärandatud rikkuse taasavastamise. Ka Ruhnu saar on asunud kunagise Liivimaa keskmes ning kannab endas mõjutusi kunagisest Liivimaa kultuuriruumist.

Põlva omakultuuri päev

29. märtsil toimus Põlva Koolis Põlva Valla koolide omakultuuri päev, mille korraldas Jakob Hurda nimeline Põlva Rahvahariduse Selts. Õpilased läbisid programmi „Viis villast, kuus kullast, seitse sulaselget“, mille läbiviija oli Terje Puistaja. Mängiti põnevaid rahvamänge minevikust ja tänapäevast.

TULEMAS või toimuv!

Kadumispunkt

24. märtsist 24. aprillini on Narva kolledžis avatud Karjala kultuuri käsitlev dokumentaalnäitus “Kadumispunkt”.

“Kadumispunkt” käsitleb evakuatsiooniga seotud põlvkondadevahelist mälu, juurte ja

oluliste paikade paratamatut rändamist koos inimestega.

Jakob Hurda rahvuskultuuri auhind kutsub!

Ruhnu rahvamaja talgud!

MTÜ Ruhnu Kultuuriruum kutsub kõiki Ruhnu saarel ja ka kaugemal asuvaid sõpru ühinema Ruhnu saare kevadkoristusel 5.05. Ruhnu Rahvamaja hoovi ja hoonete korrastuse talgutel. Rahvamaja

koristustalgud on osa suuremast talgutenädalavahetusest Ruhnu saarel.

Täna on rahvusvaheline
lasteraamatupäev

Juhan Kunderi Rahvakooli kirjastus on välja andnud JuKu muinasjuturaamatud, mis koondavad Juhan Kunderi kogutud ja kirjutatud muinasjutte ja laste joonistatud pilte.

Ühe raamatu hind aprillis 12€ ja ostes mõlemad raamatud, on komplekti hinnaks 20 €.

Raamatud müügil Rakveres, Niine 4 või tellimisel kunderi.rahvakool@mail.ee

Partnerite kuukirju

Rootsi Eestlaste Liit, märts

Folkloorinõukogu kuukiri, aprill

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FBs